COLLEGE
DES
PROCUREURS GENERAUX

COLLEGE
VAN
PROCUREURS-GENERAAL

Bruxelles, le 24 décembre 2003.

Brussel, 24 december 2003.

Circulaire n° COL 17/2003 du Collège des Procureurs généraux près les Cours d'appel

Monsieur/Madame le Procureur général,
Monsieur le Procureur fédéral,
Monsieur/Madame le Procureur du Roi,
Monsieur/Madame l'Auditeur du travail,

Objet: SUPPRESSION DES JURIDICTIONS MILITAIRES – SERVICE DE POLICE SPECIALISE DANS LA DELINQUANCE EN MILIEU MILITAIRE (DJMM).

Omzendbrief nr. COL 17/2003 van het College van Procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep

Mijnheer/Mevrouw de Procureur-generaal,
Mijnheer de Federale Procureur,
Mijnheer/Mevrouw de Procureur des Konings,
Mijnheer/Mevrouw de Arbeidsauditeur,

Betreft: OPHEFFING VAN DE MILITAIRE RECHTSCOLLEGES – POLITIEDIENST GESPECIALISEERD IN DE DELINQUENTIE IN MILITAIR MILIEU (DJMM)

La présente circulaire a pour objet de préciser – conformément à la circulaire COL 2/2002 et à la directive ministérielle du 20 février 2002 – la répartition des tâches entre la police locale et la police fédérale en ce qui concerne les missions de police judiciaire en milieu militaire en tenant compte de l'entrée en vigueur des deux lois du 10 avril 2003 « réglant la suppression des juridictions militaires en temps de paix ainsi que leur maintien en temps de guerre ».

Huidig rondschrijven heeft tot doel – overeenkomstig de circulaire COL 2/2002 en de ministeriële richtlijn dd. 20 februari 2002 – de taakverdeling tussen de lokale politie en de federale politie nauwkeurig te omschrijven inzake de opdrachten van gerechtelijke politie in militair milieu, rekening houdend met de inwerkingtreding van de twee wetten van 10 april 2003 "tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscolleges in vredestijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd".

Votre attention est attirée sur le fait que l'adoption des deux lois du 10 avril 2003 constitue une réforme de l'organisation judiciaire – par la suppression des juridictions militaires – et de la procédure pénale applicable aux militaires – par assimilation complète aux autres justiciables en temps de paix pour les infractions commises sur le territoire national – mais que le législateur a entendu conserver aux militaires une position spécifique aux yeux de la loi pénale, afin de tenir compte du statut particulier des militaires et des exigences propres du maintien de la discipline au sein des forces armées. Une circulaire plus détaillée à ce propos sera diffusée incessamment.

Men zal willen opmerken dat de twee wetten van 10 april 2003 enerzijds een hervorming inhouden, van de gerechtelijke organisatie – door de afschaffing van de militaire rechtscolleges – en van de strafrechtspleging toepasselijk op militairen – door volledige gelijkschakeling met de andere justitiabelen in vredestijd voor de misdrijven gepleegd op het nationaal grondgebied –, maar dat anderzijds de wetgever de bedoeling had aan de militairen een specifieke positie voor te behouden in de ogen van de strafwet, teneinde rekening te houden met het specifiek karakter van het statuut van de militairen en met de noodwendigheden eigen aan de handhaving van de tucht in de schoot van de krijgsmacht. Een meer gedetailleerde omzendbrief ter zake zal binnenkort worden verspreid.

Le législateur a également maintenu un régime particulier pour les infractions commises par des militaires belges en service à l'étranger qui sont punissables en Belgique en vertu de l'article 10bis du Titre préliminaire du Code de procédure pénale et qu'il appartiendra dorénavant au procureur fédéral de poursuivre en vertu de la compétence que lui attribue l'article 144quinquies du Code judiciaire.

De wetgever heeft eveneens een bijzonder stelsel behouden voor wat betreft de misdrijven gepleegd door Belgische militairen in dienst in het buitenland die in België strafbaar zijn overeenkomstig artikel 10bis van de Inleidende Titel van het Wetboek van Strafvordering zodat het derhalve voortaan de federale procureur toekomt vervolgingen in te stellen op grond van de bevoegdheid die hem krachtens artikel 144quinquies van het Gerechtelijk Wetboek wordt verleend.

L'exécution de missions de police judiciaire en milieu militaire conserve donc un caractère très spécifique.

De uitvoering van de opdrachten van gerechtelijke politie in militair milieu behoudt dus een uiterst specifiek karakter.

Ces missions ne relèvent pas nécessairement de la police de base, en tant que celle-ci s'attache à « la protection des intérêts immédiats du citoyen dans la communauté ».

Deze opdrachten maken niet noodzakelijkerwijze deel uit van de basispolitiezorg voor zover deze zich toelegt op "de bescherming van de onmiddellijke belangen van de burger in de samenleving".

La répression des crimes et délits du Code pénal militaire, de même que celle des crimes et délits – plus particulièrement les faits graves et complexes – commis dans les liens du service ou au sein d'unités militaires, intéresse au premier chef le maintien de la discipline dans l'un des principaux corps de l'Etat.

De bestraffing van de misdaden en wanbedrijven van het Militair Strafwetboek, alsook deze van de misdaden en wanbedrijven – meer in het bijzonder ernstige en complexe feiten – gepleegd in dienstverband of in de schoot van de militaire eenheden, is in de eerste plaats van belang voor de handhaving van de tucht in één van de belangrijkste korpsen van de Staat.

Cette considération suffit à justifier l'intervention d'un service de police spécialisé.

Deze overweging volstaat om de tussenkomst van een gespecialiseerde politiedienst te rechtvaardigen.

Il en est déjà ainsi pour les affaires judiciaires concernant certains milieux professionnels confiées aux SJA.

Dit is reeds het geval voor gerechtelijke zaken betreffende bepaalde beroepsmilieus die toevertrouwd worden aan de GDA's.

La notion de « préjudice aux intérêts moraux ou matériels de l'Etat » constitue, comme en matière de corruption, un critère de référence utile.

Het begrip "nadeel aan de morele of materiële belangen van de Staat" geldt als ter zake dienende maatstaf, net als inzake corruptie.

De plus, la répartition des unités de l'armée sur l'ensemble du territoire national et leur interdépendance, ainsi que la mobilité inhérente à l'état de militaire, mènent régulièrement à devoir poursuivre les enquêtes dans d'autres arrondissements. Les règles propres en matière d'emploi des langues à l'armée conduisent souvent les enquêteurs à devoir interroger des militaires dans les deux langues.

Bovendien leiden de verspreiding van militaire eenheden over het volledige nationaal grondgebied en hun onderlinge samenhang, alsook de mobiliteit eigen aan de staat van militair, geregeld tot het noodzakelijkerwijze instellen van onderzoeken in andere arrondissementen. De regels eigen aan het gebruik der talen bij het leger nopen de onderzoekers er vaak toe de militairen te moeten verhoren in de twee talen.

Enfin, il est apparu essentiel de maintenir une spécialisation suffisante des enquêteurs chargés des affaires en milieu militaire qui exigent, pour être menées à bien, une bonne connaissance de l'organisation des modes de fonctionnement des Forces armées. Ces

Ten slotte is het essentieel gebleken een voldoende specialisatie te behouden voor wat betreft de onderzoekers, belast met zaken in militaire milieus die, om degelijk gevoerd te kunnen worden, een degelijke kennis vereisen van de organisatie en

agents doivent en outre être disponibles en permanence pour effectuer des enquêtes à l'étranger sous la direction du procureur fédéral.

werkingsmodaliteiten van de krijgsmacht. Deze agenten moeten bovendien permanent beschikbaar zijn om, onder toezicht van de federale procureur, onderzoeken in het buitenland in te stellen.

Il a dès lors été décidé de maintenir temporairement au sein de la Direction générale judiciaire de la Police fédérale une « Direction judiciaire en milieu militaire » (DJMM).

Er werd derhalve besloten in de schoot van de Algemene Gerechtelijke Directie van de Federale Politie tijdelijk een "Gerechtelijke Directie in militair milieu" (DJMM) te behouden.

Ce service bilingue est placé sous la responsabilité d'un directeur et est divisé en trois sections ayant respectivement leur siège à Bruxelles, Gand et Liège.

Deze tweetalige dienst staat onder leiding van een directeur en is onderverdeeld in drie secties die respectievelijk hun zetel hebben te Brussel, Gent en Luik.

Ce service pourra être chargé des enquêtes ayant trait :

Deze dienst zal kunnen belast worden met onderzoeken die betrekking hebben op:

1) aux faits commis par des militaires (ou assimilés) en service à l'étranger et qui peuvent être poursuivis en Belgique en vertu de l'article 10bis du Titre préliminaire du Code de procédure pénale;

1) feiten, gepleegd door militairen (of gelijkgestelden) in dienst in het buitenland die in België kunnen vervolgd worden overeenkomstig artikel 10bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering;

2) aux infractions visées au Code pénal militaire, <u>sauf</u> la recherche et l'interpellation systématiques des déserteurs qui restent des missions de la police locale; pour rappel, il appartient à n'importe quel service de police, confronté à un militaire en situation irrégulière, de procéder à son interpellation conformément aux directives des magistrats;

2) misdrijven, bedoeld in het Militair Strafwetboek, <u>behalve</u> het systematisch opsporen en interpelleren van deserteurs, opdrachten waarvoor de lokale politie bevoegd blijft; ter herinnering, het behoort om het even welke politiedienst toe om, van zodra ze geconfronteerd worden met een militair in een onregelmatige situatie, over te gaan tot zijn interpellatie overeenkomstig de richtlijnen van de magistraten;

3) aux crimes et délits graves ou complexes prévus par le Code pénal ordinaire ou les lois particulières, lorsqu'ils sont commis en milieu militaire ou à l'occasion du service; il s'agira, principalement, à titre exemplatif:

3) ernstige of complexe misdaden en wanbedrijven, voorzien door het gewone Strafwetboek of de bijzondere wetten, wanneer ze gepleegd werden in militair milieu of naar aanleiding van de dienst ; bij wijze van voorbeeld zal het voornamelijk gaan om:

- des accidents de personnes lors d'exercices ou de manœuvres (accidents de tirs, accidents d'avion ou de parachutage,…) à l'exception des accidents de roulage;
- des décès suspects et morts violentes;
- des faits de mœurs ou de harcèlement en milieu militaire;
- des faux et usage de faux;
- de la perception indue d'indemnités;
- de l'utilisation abusive des infrastructures militaires;
- des infractions à la législation sur les stupéfiants lorsqu'elles dépassent le simple cadre d'une consommation individuelle et isolée.

En pratique, toutes les apostilles doivent être adressées au directeur de la Direction Judiciaire en Milieu Militaire :

Botanic Building
Square Victoria Régina n°1
1210 BRUXELLES
Tél. : 02/223.99.64-65.
Fax. : 02/223.99.69.

La section de Bruxelles de DJMM traitera en principe sauf autres dispositions prises par le directeur de DJMM en fonction de la charge de travail et de l'organisation du service, les affaires localisées dans les ressorts des cours d'appel de Bruxelles, Mons et la partie du ressort de la cour d'appel d'Anvers située dans la province de Limbourg (arrondissements judiciaires de Hasselt et de Tongres).

Celle de Gand traitera les affaires localisées dans le ressort de la cour d'appel de Gand et dans la partie du ressort de la cour d'appel d'Anvers située dans la province d'Anvers

- persoonlijke ongevallen tijdens oefeningen of manoeuvres (ongevallen tijdens het schieten of het parachuteren, vliegtuigongeval ….) met uitzondering van verkeersongevallen;
- verdachte en gewelddadige overlijdens;
- zedenfeiten of belaging in militair milieu;
- vervalsingen en gebruik van valse stukken;
- het onrechtmatig innen van schadevergoedingen;
- het onrechtmatig gebruik maken van militaire infrastructuur;
- misdrijven op de wetgeving inzake verdovende middelen wanneer het gevallen betreft die het kader van individueel en geïsoleerd gebruik overstijgen.

In de praktijk, dienen alle kanttekeningen gericht te worden aan de directeur van de Gerechtelijke Directie in Militair Milieu:

Botanic Building
Victoria Regina Square 1
1210 BRUSSEL
Tel.: 02/223.99.64-65.
Fax: 02/223.99.69.

De sectie Brussel van de DJMM zal in principe, behoudens andere schikkingen genomen door de directeur van de DJMM op grond van de werklast en de organisatie van de dienst, de zaken voor zijn rekening nemen die zich voordoen in de ambtsgebieden van de hoven van beroep te Brussel, Bergen en het gedeelte van het ambtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, wat de provincie Limburg betreft (de gerechtelijke arrondissementen Hasselt en Tongeren).

De sectie Gent zal met de zaken worden belast die zich voordoen in het ambtsgebied van het hof van beroep te Gent en in het gedeelte van het ambtsgebied van het hof

(Arrondissements judiciaires d'Anvers, de Malines et de Turnhout).

van beroep te Antwerpen, wat de provincie Antwerpen zelf betreft (de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Mechelen en Turnhout).

Celle de Liège traitera les affaires localisées dans le ressort de la cour d'appel de Liège.

De sectie Luik ten slotte zal de zaken behandelen die zich voordoen in het ambtsgebied van het hof van beroep te Luik.

Une liste de permanence de nuit et de week-end de DJMM sera communiquée à tous les procureurs du Roi.

Aan alle procureurs des Konings zal door de DJMM een lijst met de nacht- en weekenddiensten worden medegedeeld.

En cas d'urgence, il pourra être pris contact directement avec les différentes sections de DJMM ou avec le service de permanence.

In noodgevallen kan rechtstreeks contact worden opgenomen met de verschillende secties van de DJMM of met de wachtdienst.

L'application des présentes directives fera l'objet d'une évaluation au bout d'un an de fonctionnement.

De toepassing van onderhavige richtlijnen zal na één jaar worden geëvalueerd.

Pour le Collège des Procureurs généraux (A.VAN OUDENHOVE, Procureur général à Bruxelles; F. SCHINS, Procureur général à Gand; A. THILY, Procureur général à Liège; G. LADRIERE, Procureur général à Mons; C. DEKKERS, procureur général à Anvers).

Voor het College van Procureurs-generaal (A. VAN OUDENHOVE, Procureur-generaal te Brussel; F. SCHINS, Procureur-generaal te Gent; A. THILY, Procureur-generaal te Luik; G. LADRIERE, Procureur-generaal te Bergen; C. DEKKERS, Procureur-generaal te Antwerpen).

G. LADRIERE,
Procureur général à Mons,
Président du Collège.

G. LADRIERE,
Procureur-generaal te Bergen,
Voorzitter van het College.

ANNEXE

Direction Judiciaire en Milieu Militaire (DJMM)
Botanic Building
Square Victoria Régina n°1
1210 BRUXELLES

- Directeur :

  Commissaire Alain CULOT
  Tél. : 02/223.99.51.
  Fax. : 02/223.99.69.

- Section de Bruxelles :

  Affaires en Français:
  Officier responsable: Commissaire E. DE BLAERE
  Tel.: 02/223.99.52.

  Affaires en Néerlandais:
  Officier responsable: Commissaire R. LUYTEN:
  Tel.: 02/223.99.61.

- Section de Gand :

  (Pacificacie laan, 35 - 9000 Gand)

  Officier responsable: Commissaire Fr. VANBERGHEN
  Tel.: 09/243.50.12.
  Fax : 09/243.51.21.

- Section de Liège :

  (Rue Verte Voie, 1 - 4041 Vottem)

  Officier responsable a.i.: Commissaire G. REGGERS
  Tel.: 04/228.74.69.
  Fax : 04/228.74.68.

BIJLAGE

Gerechtelijke Directie in Militair Milieu (DJMM)
Botanic Building
Victoria Regina Square 1
1210 BRUSSEL

- Directeur :

  Commissaris Alain CULOT
  Tel. : 02/223.99.51.
  Fax : 02/223.99.69.

- Sectie Brussel :

  Nederlandstalige zaken:
  Verantwoordelijke officier:
  Commissaris R. LUYTEN
  Tel.: 02/223.99.61.

  Franstalige zaken:
  Verantwoordelijke officier:
  Commissaris E. DE BLAERE:
  Tel.: 02/223.99.52.

- Sectie Gent :

  (Pacificatielaan 35 – 9000 Gent)

  Verantwoordelijke officier:
  Commissaris Fr. VANBERGHEN
  Tel. : 09/243.50.12.
  Fax : 09.243.51.21.

- Sectie Luik :

  (Rue Verte Voie 1 – 4041 Vottem)

  Verantwoordelijke officier a.i.:
  Commissaris G. REGGERS
  Tel.: 04/228.74.69.
  Fax : 04/228.74.68.